

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6CoCsp/10/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122208057
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Radomský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8122208057.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Radomského a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Romana Lajoša v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. XXX, XXX XX C. D. E., zastúpený opatrovníčkou: B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. XXX, XXX XX C. D. E., právne zastúpená advokátom JUDr. Ing. Adrián Cupák, so sídlom Dr. Goldbergera 249/1, 089 01 Svidník, IČO: 40 803 350, proti žalovanej: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený advokátkou JUDr. Katarína Hegedúšová, so sídlom Majerníkova 3/A, Bratislava - mestská časť Dúbravka, 841 05 Bratislava, IČO: 42 185 190, o vydanie bezdôvodného obohatenia 1 425,58 eur s prísl. a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 29Csp/128/2022-44 z 08. februára 2023 t a k t o

rozhodol:

- Odmieťa odvolanie voči napadnutému výroku I. rozsudku.
- Mení rozsudok v napadnutom výroku II. tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1 287,58 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z priznanej sumy 1 287,58 eur od 28.9.2022 do zaplatenia, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- Žalobcovi voči žalovanej v časti súvisiacej s uplatneným nárokom žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

- Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanej vydania bezdôvodného obohatenia v sume 1 425,58 eur a určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v bode 13. o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie uzatvorenej zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.
- Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:
 - Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 138 Eur s 5 % úrokom z omeškania ročne od 28.09.2022 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
 - V prevyšujúcej časti žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia zamieťa.
 - Určuje, že zmluvná podmienka, uvedená v Zmluve o úvere č. 8220709 z 21.04.2009, uvedená vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru - bod 13 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.
 - Vo vzťahu k výroku I. a II. nárok na náhradu trov konania stranám sporu nepriznáva.

V. Vo vzťahu k výroku III. priznáva žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.“

3. Súd prvej inštancie vyššie označené rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 a 4, § 54 ods. 1, § 107 ods. 1 až 3, § 451 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), § 4 ods. 2 a 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 258/2001 Z. z.“), § 298 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

4. Skutkovo ustálil, že sporové strany dňa 21.04.2009 uzatvorili zmluvu o úvere (ďalej len „zmluva“), na základe, ktorej žalovaná poskytla žalobcovi úver vo výške 350,- eur, ktorý sa žalobca zaviazal zaplatiť spolu s poplatkom vo výške 271,- eur v deviatich mesačných splátkach vo výške po 69,- eur, počnúc dňom 26.05.2009. Ako účel poskytnutia úveru bolo v zmluve uvedené, že ide o úver poskytnutý na výkon zamestnania. Súčasne konštatoval, že žalobca v prospech žalovanej vykonal úhrady v celkovej sume 1775,58 eur, z dôvodu ktorého na strane žalovanej vznikla povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie nad sumu 350,- eur, teda v sume 1 425,58 eur. Z prehľadu úhrad predloženého do konania žalovanou súd prvej inštancie zistil, že žalobca titulom splátok úveru žalovanej uhradil celkovo sumu 1775,58 eur, pričom posledná platba bola realizovaná 25.10.2012. Z prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS z 22.09.2020 zistil, že označeného dňa mu opatrovník žalobcu predložil zmluvu o úvere č. 8220709 z 21.04.2009 uzavretú žalobcom so žalovanou, na základe ktorej bol žalobca informovaný, že podľa ich názoru ide o úver bezúročný a bez poplatkov, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a že pokiaľ podľa uvedenej zmluvy žalovaná ako veriteľ poskytla žalobcovi úver vo výške 350,- eur a žalobca na jeho splatenie uhradil sumu 1775,58 eur, na strane žalobcu potom došlo k bezdôvodnému obohateniu v sume 1425,58 eur. Okrem toho súd prvej inštancie konštatoval, že podľa bodu 13. všeobecných podmienok poskytnutia úveru, dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy, ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu a výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné 2/3 zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

5. Právne uzavrel, že vzťah založený medzi sporovými stranami je spotrebiteľský a to vzhľadom na povahu účastníkov tejto zmluvy, keďže žalovaná, ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a naopak žalobca predmetnú zmluvu uzatváral ako fyzická osoba nepodnikateľ, nakoľko v tejto zmluve bol označený identifikačnými znakmi typickými pre fyzické osoby nepodnikateľov, teda menom, priezviskom, bydliskom a rodným číslom, v čase uzatvorenia zmluvy bol v zamestnaneckom pomere a nevykonával podnikateľskú ani inú obchodnú činnosť (ani ako samostatne zárobkovo činná osoba). Vyznačenie iného účelu poskytnutia úveru v zmluve (t. j. pre účel zamestnania), vyhodnotil ako nekalú obchodnú praktiku žalovanej konštatovanú už vo viacerých predchádzajúcich rozhodnutiach všeobecných súdov. Posúdením zmluvy podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. dospel k záveru, že zmluva neobsahuje všetky náležitosti vyžadované označeným ustanovením, konkrétne údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (písm. g/), údaj o ročnej úrokovej sadzbe úveru (písm. h/), údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (písm. j/) a údaj o priemernej hodnote RPMN (písm. k/), v dôsledku čoho je nutné považovať poskytnutý spotrebiteľský úver podľa § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. ako bezúročný a bez poplatkov. Z tohto dôvodu zastal názor, že žalovanej vzniklo iba právo na vrátenie istiny poskytnutého úveru, t. j. sumy 350 eur. Vo vzťahu k námietke premlčania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia vznesenej žalovanou zastal názor, že začiatok plynutia subjektívnej a objektívnej lehoty je stanovený odlišne a na sebe nezávislý je aj priebeh ich plynutia ako aj ich skončenie. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je rozhodujúci okamih, kedy k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo. Za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty považoval súd prvej inštancie deň, v ktorý sa žalobca skutočne dozvedel o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Vychádzajúc z právnych záverov vyjadrených v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 430/2018 z 05.12.2018, ako aj v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/29/2021 a 7Cdo/79/2021 dospel k záveru, že pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktorá je bezúročná a bez poplatkov, je podstatná skutočná vedomosť spotrebiteľa o tom, že nemá plniť splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve. Vzhľadom na ustálený

skutkový záver, že opatrovník žalobcu bol o vzniku bezdôvodného obohatenia poučený 22.09.2020 a žalobu súdu doručil 19.09.2022, súd prvej inštancie ustálil, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnený touto žalobou nebol v 2-ročnej subjektívnej premlčacej lehote premlčaný. Pokiaľ ide o aplikáciu 10-ročnej objektívnej premlčacej doby, súd prvej inštancie vychádzal z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/268/2021 z 28.02.2022 publikovaného pod R 15/2022, pričom vychádzajúc z prehľadu úhrad predložených žalovanou, ktorý žalobca ani rozporoval, súd prvej inštancie konštatoval, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia bol v rámci 10 ročnej objektívnej premlčacej doby uplatnený len pokiaľ ide o úhrady realizované 24.09.2012 a 25.10.2012 vo výške 2 krát 69,- eur (t. j. 138 eur). Vo vzťahu k zmluvnej podmienke uvedenej vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru - bod 13. o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3-iny zahŕňajúce náklady na vypracovanie zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, súd prvej inštancie konštatoval jej neprijateľnosť, pretože uvedený poplatok značne navyšuje odplatu veriteľa spočívajúcu v úrokoch bez toho, aby bolo zrejmé, za čo spotrebiteľ uvedený administratívny poplatok platí, pričom tento je neprimeraný aj v porovnaní s výškou poplatku, ktorý v období uzavretia úverovej zmluvy inkasovali banky za správu úveru (1-2% z výšky poskytnutého úveru).

6. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255, § 257 a § 262 ods. 2 CSP, majúc za to, že žalobca mal plný úspech len vo vzťahu k nároku o určenie neprijateľnosti napadnutej zmluvnej podmienky, pri ktorom aplikoval § 255 ods. 1 CSP, čo sa odrazilo vo výroku V. rozsudku súdu prvej inštancie a vo zvyšnej časti, t. j. pokiaľ ide o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, v otázke nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie aplikoval § 257 CSP zohľadniac skutočnosť, že žalobca je osobou obmedzenou v spôsobilosti na právne úkony, ktorá nevlastní žiaden nehnuteľný alebo hnutel'ný majetok a v zamestnaneckom pomere dosahuje iba minimálnu mzdu.

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal čo do výrokov I., II. a IV. odvolanie žalobca. Svoje odvolanie oprel o dôvody vyjadrené v § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, t. j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. V odvolaní namietal nesprávny záver súdu prvej inštancie vo vzťahu k otázke začiatku plynutia objektívnej premlčacej doby ohľadom žalobou uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, konkrétne záver, že v 10 ročnej objektívnej premlčacej dobe bol včas uplatnený len nárok vyplývajúci z úhrad realizovaných 24.09.2012 a 25.10.2012, spolu vo výške 138,- eur. V tejto súvislosti argumentoval uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5XObdo/99/2019 z 24.05.2022, v zmysle, ktorého je neprípustné od spotrebiteľa vyžadovať, aby v prípade dlhodobých úverových vzťahoch podal žalobu v lehote troch rokov od momentu, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu sa veriteľa postupnými platbami spotrebiteľa v priebehu dlhšie trvajúceho časového obdobia. Ak veriteľ dlhodobo získaval bezdôvodné obohatenie prijímaním plnení bez právneho dôvodu, nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia musí rovnako ako zmluva o úvere, z ktorej tento nárok vznikol, tvoriť jeden celok. V takomto prípade premlčacie doby začínajú plynúť až po skončení bezdôvodného obohacovania sa. Preto súd prvej inštancie mal podľa odvolateľa zaviazat' žalovanú zaplatiť celú výšku bezdôvodného obohatenia v sume 1 425,58 eur a nie len vo výške 138,- eur, teda v rozsahu, ktorý vyplýva z napadnutého výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie.

8. Žalovaná sa vo vyjadrení k odvolaniu z 11.04.2023 v plnom rozsahu stotožnila s napadnutým rozsudkom, majúc za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Súčasne sa plne stotožnila s odôvodnením napadnutého rozsudku ako aj s jeho výrokmi.

9. Žalobca odvoláciu repliku ani žalovaná odvoláciu dupliku v odvolacom konaní neuplatnili.

10. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v rámci kompetencií vyplývajúcich z § 34 CSP, po zistení, že odvolanie žalobcu bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) a oprávnenou osobou (§ 359 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že napadnutý rozsudok nebol oprávnený

preskúmať z iných dôvodov, než tých, ktoré boli výslovne uvedené. Výnimkou by mohli byť len vady konania týkajúce sa procesných podmienok, aj keď v odvolacích dôvodoch neboli uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd v zákonom stanovenej lehote uverejnil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP).

11. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

12. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

13. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 CSP písm. f) CSP, t. j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam odvolací súd uvádza, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania spočíva v získavaní dôležitých poznatkov, na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súd sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. K námietke nesprávneho skutkového zistenia z vykonaných dôkazov odvolací súd taktiež uvádza, že vykonané dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie vykonaných dôkazov súd uvedie v odôvodnení rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP. Voľné hodnotenie dôkazov súdom prirodzene neznamená ľubovôľu hodnotenia. Súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska jeho dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. Po individuálnej selekcii následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky.

14. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t. j. nesprávnemu právnemu posúdeniu veci súdom prvej inštancie odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 9Cdo/23/2021 z 29.09.2021). Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

15. Pokiaľ ide o žalobcom napadnutý výrok I. rozsudku, odvolací súd konštatuje, že tento výrok znie v neprospech žalovanej, nie v neprospech žalobcu. Z účelu odvolania vyplýva, že nie každej strane sporu prislúcha právo podať odvolanie, pričom § 359 CSP významne obmedzuje právo strany podať odvolanie, keď sa takéto právo priznáva strane len v tom prípade, pokiaľ bolo rozhodnutie vydané v jej neprospech. Teda toto právo nie je dané tej sporovej strane, v neprospech ktorej rozhodnutie súdu prvej inštancie nevyznelo, resp. ktorá týmto rozhodnutím nebola na svojich právach dotknutá, prípadne sa jej právne postavenie nezhoršilo. Odvolací súd preto dospel k záveru, že žalobca nie je oprávnenou osobou na podanie odvolania voči napadnutému výroku I. rozsudku, ktorý mu priznáva voči žalovanej právo na zaplatenie sumy 138,- eur. Preto odvolanie žalobcu proti tomuto napadnutému výroku rozsudku podľa § 386 písm. b) CSP odmietol ako podané neoprávnenou osobou (výrok I. tohto rozsudku).

16. Súd prvej inštancie v danej veci zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu a s výnimkou otázky začiatku plynutia objektívnej premlčacej lehoty uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia prijal zo zistených skutočností aj správne právne závery. Z uvedených dôvodov odvolací súd preberá skutkový stav ustálený vo veci súdom prvej inštancie, v celom rozsahu sa s ním stotožňuje a v tomto smere poukazuje predovšetkým na odseky 13. až 16., 26. až 30. a 32. odôvodnenia napadnutého rozsudku.

17. V súdnej veci považuje aj odvolací súd za nepochybné, že zmluva, ktorú sporové strany uzavreli 21.04.2009 má povahu spotrebiteľskej zmluvy, ktorou bol žalobcovi poskytnutý spotrebiteľský úver v sume 350,- eur, ktorý sa zaviazal splatiť spolu s poplatkom 271,- eur v 9-tich mesačných splátkach vo výške 69,- eur, počnúc dňom 26.05.2009, pričom zároveň spĺňa charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v zmysle ustanovenia § 1 zákona č. 258/2001 Z.z. Odvolací súd súčasne súhlasí so záverom, že na podklade zmluvy poskytnutý úver je v zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. bezúročný a bez poplatkov, pretože zmluva uzatvorená medzi stranami sporu neobsahuje všetky náležitosti vyžadované § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase, v ktorom bola zmluva uzavretá, a to konkrétne údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, údaj o ročnej úrokovej sadzbe úveru, údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov, ako aj údaj o priemernej hodnote RPMN úveru. Dôsledkom tohto záveru súdu prvej inštancie, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje, je povinnosť žalovanej vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie získané prijímaním platieb od žalobcu na úhradu poskytnutého úveru, pokiaľ tieto presiahli výšku poskytnutého úveru, to znamená sumu 350,- eur. Nakoľko žalobca v prospech žalovanej na úhradu úveru vykonal platby v celkovej výške 1775,58 eur, žalovanej v zmysle § 451 a nasl. OZ vznikla povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie nad sumu 350,- eur, teda v sume 1 425,58 eur.

18. Odvolací súd sa súčasne stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, ktorý vychádza z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo/29/2021 z 28.09.2021 (publikovaného pod R 14/2022), ako aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 430/2018 z 05.12.2018, že pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktorá je bezúročná a bez poplatkov, je podstatná skutočná vedomosť spotrebiteľa o tom, že nemá (nemal) plniť splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve. Táto vedomosť vzniká v momente, v ktorom sa spotrebiteľ dozvie o rozpore konkrétnych dojednaní zmluvy so zákonnou úpravou. Preto už súd prvej inštancie správne uzavrel, že pokiaľ bol opatrovník žalobcu poučený o vzniku bezdôvodného obohatenia zo strany Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS dňa 22.09.2020, a žalobu doručil súdu prvej inštancie 19.09.2022, potom nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia bol žalobcom uplatnený v rámci dvojročnej subjektívnej premlčacej doby predpokladanej § 107 ods. 1 OZ.

19. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku tiež správne zohľadnil právne závery vyjadrené v rozsudku Súdneho dvora Európskej únie z 22.04.2021 vydanom vo veci C-485/19, konkrétne že zásada efektivity bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnenne zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle Smernice Rady 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu. Rovnako vecne správne boli zohľadnené aj závery vyjadrené v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/268/2021 z 28.02.2022 (publikovanom pod R 15/2022), že článok VI. ods. 1 a článok VII. ods. 1 Smernice Rady 93/13/

EHS z 05. apríla 1993 sa vo svetle zásady efektivity majú vykladať tak, že im odporuje taká vnútroštátna právna úprava, v zmysle ktorej spotrebiteľ, ktorý uplatňuje svoj nárok na vrátenie plnenia bezdôvodného obohatenia vzniknutého na základe plnenia spotrebiteľa z nekalej zmluvnej podmienky má pre uplatnenie 10 ročnej objektívnej premlčacej doby povinnosť dokázať, že veriteľ úmyselne porušil práva spotrebiteľa. To znamená, že v otázke dĺžky objektívnej premlčacej doby nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia je v tomto type prípadov potrebné vychádzať z predpokladu úmyselného zavinenia veriteľa na vzniku tohto bezdôvodného obohatenia.

20. Uvedené správne a dostatočne zistené skutkové okolnosti prípadu a opísané právne východiská však súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil pokiaľ ide o určenie momentu začiatku plynutia objektívnej 10 ročnej premlčacej lehoty uplatneného nároku, keď začiatok jej plynutia posudzoval samostatne vo vzťahu ku každej z jednotlivých úhrad realizovaných žalobcom na splatenie poskytnutého úveru. Uvedené právne posúdenie totiž nezohľadňuje fakt, že toto bezdôvodné obohatenie na strane žalovanej vzniklo v dôsledku nesprávnej interpretácie konkrétnych dojednaní jednej zmluvy o úvere, ktoré sa napokon ukázali ako v konflikte so zákonnou úpravou, a preto v skutočnosti tvorí jeden celok. Odvolateľ vo svojom odvolaní primerane dôvodí, že žalovaná získavala bezdôvodné obohatenie dlhodobo, prijímaním plnení bez právneho dôvodu od žalobcu, o ktorých sa žalobca na podklade danej zmluvy domnieval, že ide o splátky jemu poskytnutého úveru, ktorý sa zaviazal splatiť v konkrétne dohodnutých mesačných splátkach. Pokiaľ teda všetkými splátkami dlžníka dochádzalo k úhrade záväzku majúceho základ v jednej zmluve o úvere, potom aj záväzok veriteľa, ktorý úver poskytol, na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého prijímaním platieb nad rámec platne medzi stranami dojednaného záväzku musí rovnako ako zmluva o úvere, z ktorej tento nárok vznikol, tvoriť jeden celok. V takomto prípade však premlčacie doby začínajú plynúť až po skončení bezdôvodného obohacovania sa veriteľa z úverovej zmluvy. Odvolací súd sa v tomto ohľade stotožňuje s právnymi názormi vyjadrenými Najvyšším súdom Slovenskej republiky v jeho uznesení sp. zn. 5XObdo/99/2019 z 24.05.2022, o ktoré žalobca opiera dôvody podaného odvolania a v podrobnostiach na neho poukazuje.

21. Žalobca preukázal, že o bezdôvodnom obohatení (o preplatení úveru) sa dozvedel dňa 22.09.2020 (z oznámenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS), pričom poslednú úhradu na splatenie jemu poskytnutému úveru vykonal 25.10.2012, kedy sa bezdôvodné obohacovanie žalovanej skončilo. Preto až od momentu vykonania poslednej úhrady mu mohla začať plynúť objektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia ako celku vytvoreného jednotlivými skoršími úhradami poskytnutými žalovanej. Keďže žaloba na súde bola podaná dňa 19.09.2022, možno konštatovať, že k jej podaniu došlo pred uplynutím 10 ročnej objektívnej premlčacej lehoty upravenej v ust. § 107 OZ pre nárok vyplývajúce z bezdôvodného obohatenia.

22. Z uvedeného dôvodu tak bolo potrebné postupom podľa § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v zamietavom výroku II. zmeniť tak, že žalovanej bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 287,58 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z priznanej sumy 1 287,58 eur od 28.09.2022 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcom požadovaný úrok z omeškania odvolací súd hodnotí ako súladný s § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ako aj s § 563 OZ, pričom k dôvodnosti priznania tejto časti nároku odvolací súd poukazuje tiež na odsek 40. odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje.

23. Vzhľadom na čiastočnú zmenu napadnutého rozsudku v časti súvisiacej s uplatneným nárokom žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia bol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 2 CSP povinný ohľadom tejto časti znova rozhodnúť aj o nároku na náhradu trov konania. Na prípad považoval za aplikovateľný § 255 ods. 1 a 2 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, a pokiaľ mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Keďže žalobca bol ohľadne žalobného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v konaní v celom rozsahu úspešný, výrokom III. tohto rozsudku žalobcovi voči žalovanej priznal nárok na náhradu týchto trov konania v rozsahu 100 %. Žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by žalobcovi nemal byť nárok na náhradu trov konania priznaný, odvolací súd v okolnostiach konania nevzhliadol, z dôvodu ktorého právnu normu vyjadrenú v § 257 CSP nebol dôvod aplikovať.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).